

Δεκέμβριος 2007,
Τεύχος 7

Ενημέρωση σε επικεφαλίδες

- Σεμινάρια 2007
- Αποτελέσματα αναφορών 2006
- Αβοκέτα
- Όρος Σμόλικας
- Νέα Τεχνητή λίμνη στον Αλιάκμονα
- Αγ. Μάμας - Οικοπεδοποίηση
- Καταγγελίες σε IBA
- Μεσοχειμωνιάτικες 2008
- Ημερίδα για τον Υμηττό
- 25 χρόνια
- Ημερολόγιο αναφορών

Αρχειο

Συντονίστρια Δικτύου ΣΠΠΕ:
Μαρίλια Καλούλη

Στείλτε το άρθρο σας για το
επόμενο Newsletter στο e-
mail: mkalouli@ornithologiki.gr

Επικοινωνία

Σεμινάρια 2007

Δύο πολύ επιτυχημένα σεμινάρια διοργανώθηκαν φέτος, για το Δίκτυο των IBA Caretakers, με σκοπό την επέκταση του Δικτύου σε νέες περιοχές, την απόκτηση νέων μελών και την μετεκπαίδευση των παλιών μελών.

Τα σεμινάρια διοργανώθηκαν γεωγραφικά στην Αθήνα για να καλύψουν την Νότια Ελλάδα και νησιά, και στην Κερκίνη για να καλύψουν την Βόρεια Ελλάδα. Συνολικά συμμετείχαν στα σεμινάρια 62

άτομα, εκ των οποίων 33 νέοι και 29 παλιοί, και προστέθηκαν 15 νέες περιοχές υπό παρακολούθηση. (βλ. λίστα συμμετεχόντων)

Ήταν πολύ ωραία η ανάμειξη που έγινε μεταξύ νέων και παλιών μελών, η συνάντηση με παλιούς φίλους, η γνωριμία με τους

νέους, ειδικά στην Κερκίνη βοήθησε ιδιαίτερα η απομονωμένη τοποθεσία, αλλά και η διήμερη παραμονή. Τα σχόλια που έγιναν από εσάς ήταν πολύ θετικά και ως προς την ύλη των σεμιναρίων και ως προς την οργάνωση. Προτάσεις που κάνατε θα ληφθούν υπόψη, όπως το τριήμερο αντί διήμερο σεμινάριο, την διάσπαση της ύλης, και περισσότερο εκπαίδευση πεδίου.

Η ύλη των σεμιναρίων διοργανώθηκε σε δύο επίπεδα, εισαγωγή των νέων μελών στη σημασία των IBA για τα πουλιά, στο θεσμικό πλαίσιο και στη μεθοδολογία παρακολούθησης. Εκπαίδευση των παλιών μελών στη συμπλήρωση του νέου πρωτοκόλλου της Birdlife International, ανάλυση προβλημάτων αξιολόγησης απειλών και εφαρμογή του πρωτοκόλλου σε case study της Γιάλοβας. Σε νέους και παλιούς παρουσιάστηκε η κοινή μεθοδολογία παρακολούθησης των IBA με βάση τα είδη που πληρούν τα κριτήρια σε κάθε περιοχή, την εποχή παρακολούθησης και τα σημαντικά ενδιαφέροντα με βάση τους χάρτες του Corine.

Στη συνέχεια έγιναν δύο επίσκεψης πεδίου, μία στο Σχοινιά για τους Νότιους και μία στη λίμνη Κερκίνη για τους Βόρειους.

Αυτό που θέλω να διευκρινίσω σε όλους και ειδικά στους παλιούς, είναι ότι τα σεμινάρια διοργανώνονται κάθε χρόνο με νέες ενότητες, ανταποκρίνονται στις ανάγκες εκπαίδευσης που δημιουργούνται μέσα από την λειτουργία του Δικτύου, είναι σημαντικά για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των μελών του Δικτύου και την μετάδοση της εμπειρίας των παλιών προς τους νέους, και πάντα εξελίσσονται.

Αρα, είναι σημαντικό να συμμετέχουν όλοι, και γιατί πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και μάθησης, και γιατί είναι η σημαντικότερη δράση ενίσχυσης του ίδιου του θεσμού.

Τέλος, φέτος στη Κερκίνη πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη συγκέντρωση μελών και ομιλητών από το έτος ίδρυσης του Δικτύου (2003) και θέλω ειδικά να ευχαριστήσω τους εξωτερικούς μας συνεργάτες Θόδωρο Κομηνό, Χρήστο Βλάχο και Νίκο Προμπονά για την συμβολή τους.

Μαρίλια Καλούλη
Συντονίστρια Δικτύου Παρακολούθησης ΣΠΠΕ

Αναφορές 2006

Πολύ σημαντική ήταν η έκδοση από την πλευρά της ΕΟΕ της ετήσιας αναφοράς της για την κατάσταση των IBA με βάση τις αναφορές των caretakers και το νέο πρωτόκολλο της Birdlife. Αντίγραφο της έχει ήδη σταλεί στη Birdlife Int. η οποία μας ενημέρωσε ότι είμαστε η πρώτη χώρα από όλους τους εταίρους που το εφαρμόζει, ότι είναι πρωτοποριακό ότι caretakers εκπαιδεύονται και διεξάγουν αυτήν την δραστηριότητα και το παράδειγμα μας θα αποτελέσει κίνητρο και για τις άλλες χώρες να κάνουν το ίδιο.

Η αναφορά δημοσιεύτηκε και στην ιστοσελίδα της ΕΟΕ στο site <http://www.ornithologiki.gr/gr/sppe/caretakers.php>

Παρακαλώ όλοι να την διαβάσετε προσεκτικά και να δώσετε ιδιαίτερη σημασία στην αποστολή των ετήσιων αναφορών. Περιοχές με πολύ καλούς caretakers, εμπειρία και χρόνια δράση, δεν θα έπρεπε να απουσιάζουν από αυτή την αναφορά.

Ακόμα, τα αποτελέσματα των αναφορών σας θα δημοσιευτούν και στο καινούργιο βιβλίο με το update των IBA. Η σημασία λοιπόν των αναφορών αυξάνεται!!!

Παρουσίαση είδους

Αβοκέτα (*Recuvirostra avocetta*)

Η Αβοκέτα είναι ένα είδος παρυδάτιου το οποίο το συναντάμε στους περισσότερους ελληνικούς υγροτόπους, σε εκτάσεις με αλμυρά ρηχά νερά. Φωλιάζει σε μικρές νησίδες εσωτερικά των υγροτόπων δημιουργώντας αποικίες. Χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος με τον οποίο αναζητάει την τροφή της, χρησιμοποιώντας το μακρύ, γυριστό ράμφος της, το οποίο κουνάει δεξιά αριστερά στο νερό, ψάχνοντας για μαλάκια, καρκινοειδή και αβγά ψαριών.

Ξεχειμωνιάζει σε μεγάλους αριθμούς στο Μεσολόγγι, Σπερχειό, Αλιάκμονα ενώ φωλιάζει στο Δέλτα Έβρου, Αξιού-Αλιάκμονα, Νέστου, στις Αλυκές Κίτρους, Καλλονής Λέσβου και Μεσολόγγι.

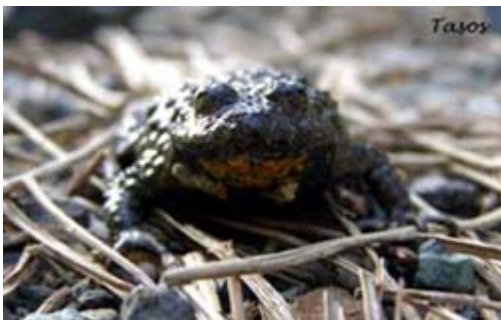
Παρουσίαση ΣΠΠΕ

(IBA 066) Κορυφές Όρους Σμόλικα

Ο Σμόλικας είναι το δεύτερο ψηλότερο βουνό της Ελλάδας με υψόμετρο που φτάνει τα 2637μ. Έχει έκταση 199.760 στρ και συνδυάζει τις ψηλές κορυφές με τα απότομα βράχια και τα εκτενή λιβάδια με βοσκοτόπια στην υποαλπική ζώνη.

Όσον αφορά τη βλάστηση επικρατούν τα δάση κωνοφόρων, που κυρίως αποτελούνται από τη μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*) αλλά και από τα ρόμπολα. Υπάρχουν επίσης δάση οξυάς που εναλλάσσονται αυτά των κωνοφόρων άλλα και μικτά. Ακόμη μέσα στα δάση αλλά και στα αλπικά λιβάδια φύονται προστατευόμενα είδη ποωδών φυτών όπως αυτά του γένους *Dactylorhiza* ή το είδος *Gentiana verna* (φωτ).

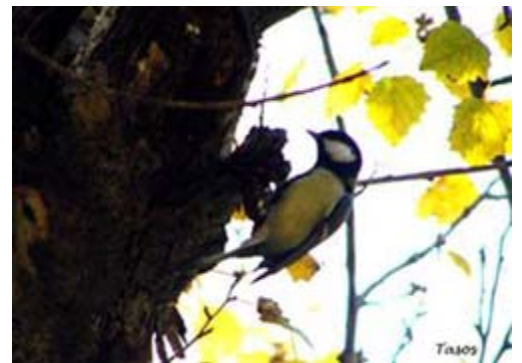

Η περιοχή του Σμόλικα φιλοξενεί πολλά σημαντικά είδη ζώων, από ασπόνδυλα μέχρι θηλαστικά. Εκεί υπάρχουν τα λεπιδόπτερα *Parnasius apollo*, και *Rhopalocera* sp. που τείνουν να εξαφανιστούν. Από ερπετά αξίζει να αναφέρουμε την κιτρινόκοιλη βομβίνα (*Bombina variegata* ssp. *scabra*) βλ. φωτο, τη σαλαμάνδρα, την οχιά των λιβαδιών (*Vipera ursinii*) φυσικά τους νεοτεινικούς και μη, αλπικούς τρίτωνες που κατοικούν στη φημισμένη Δρακόλιμνη (2300m). Επίσης τα δάση και τα ποτάμια της περιοχής είναι πολύ σημαντικά για σπάνια θηλαστικά της Ευρώπης όπως η αρκούδα, η βίδρα, και το αγριογιδο.

Ο Σμόλικας έχει χαρακτηριστεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά

αφού εκεί αναπαράγονται σημαντικά αρπακτικά, αλπικά και δασικά είδη. Από τα πιο σημαντικά είδη είναι ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*), ο Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*), ο Φιδαετός (*Circus gallicus*), η Σβαρνίστρα (*Tichodroma muraria*) αλλά και οι δυο Καλιακούδες, η κίτρινη (*Pyrrhocorax graculus*) και η κόκκινη (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*). Πέρα από αυτά όμως υπάρχει και μεγάλος αριθμός άλλων πουλιών όπως δρυοκολάπτες (*Dryocopus martius*), τσίχλες και παπαδίτσες (*Parus cristatus*, *Parus ater*, *Parus major* φωτ.)

Οι κύριες απειλές για την περιοχή προέρχονται από το κυνήγι, το οποίο είναι πολύ δημοφιλές στους κατοίκους των γύρω περιοχών και την υλοτομία, αφού ο ευθυτενής κορμός της μαύρης πεύκης είναι ιδανικός για εμπορικούς σκοπούς. Έως τώρα όμως ευτυχώς δεν έχουν δημιουργηθεί σημαντικά προβλήματα από κάποια εκ των απειλών.

Η περιοχή του Σμόλικα έχει μεγάλο ενδιαφέρον, παρόλα αυτά όμως είναι μια από τις λιγότερο εξερευνημένες περιοχές της Ελλάδας. Αν και πολλά θα μπορούσαν να γίνουν από επιστημονικό και περιβαλλοντολογικό ενδιαφέρον λίγα πράγματα έχουν πραγματοποιηθεί ως τώρα. Ίσως βέβαια αυτό να δίνει στο Σμόλικα τη σημερινή του εικόνα, σίγουρα όμως με σωστή <<εκμετάλλευση>>, ο τόπος έχει πολλά να δώσει σε όλους...

Τάσος Μπούνας
Φοιτητής Βιολογίας
IBA Caretaker Όρους Σμόλικα και Τύμφης

(IBA 042) Στενά Αλιάκμονα - Τεχνητή λίμνη Αγ. Βαρβάρα. Ένας νέος υδροβιότοπος δημιουργείται

Με την ολοκλήρωση του υδροηλεκτρικού φράγματος της ΔΕΗ στη θέση Αγ. Βαρβάρας στις εκβολές των Στενών του Αλιάκμονα, επεκτείνεται ουσιαστικά η λίμνη της Αγ. Βαρβάρας, που προϋπήρχε εκεί, και πλέον καλύπτει μία έκταση 1.400 στρεμμάτων.

Στη νέα λίμνη, αν και ακόμα δεν έχει γεμίσει με νερό, άρχισε ο εποικισμός από κοινά είδη υδρόβιων και παρυδάτιων, αλλά και αρπακτικών ειδών, που βρίσκουν τροφή (κυρίως *fulica atra*).

Η πρώτη καταγραφή - πάντα με πολύ καλό καιρό και υψηλές για την εποχή θερμοκρασίες - έχει ως εξής:

- Φαλαρίδες - *fulica atra* - Μεγάλη συγκέντρωση
- Πρασινοκέφαλα - *anas platyrhynchos* - Μικροί πληθυσμοί (30-40)
- Σκουφοβουτηχτάρες - *rodiceps cristatus* - μικρός αριθμός (4)
- Νανοβουτηχτάρες - *tachybatus ruficollis* - μικροί πληθυσμοί (<30)
- Σταχτοτσικιανιάς - *ardea cinerea* - λίγα... (4 άτομα)
- Λαγόνες - *Phalacrocorax pygmaeus* - μικρός πληθυσμός (<20)
- Κορμοράνοι - *Phalacrocorax carbo* - 4
- Γερακίνες - *Buteo Buteo* - 1
- Γλάροι - *Iarus ridibundus* (30) - *Iarus cachinnans* (50) - κάποιο... γλαρόνι
- Νερόκοτα - *Gallinula chloropus* - 2
- Μπεκατσίνι - *Gallinago gallinago* - 1
- Πρασινοσκέλης - *Tringa nenebularia* - 1
- Λευκοσουσουράδα - *Motacilla alba*
- Νεροκελάδες - *Anthus spinoletta* > 20
- Καρβουνιάρης - *Phoenicurus ochruros* - 5
- Φανέτο - *Carduelis cannabina* >10
- Καρδερίνα - *Carduelis carduelis* - 3
- Αλκυόνη - *Alcedo atthis* - 2

Πρόκειται για έναν καινούργιο τεχνητό υδροβιότοπο, που έρχεται σε συνέχεια του υφιστάμενου, ο οποίος λειτούργησε ως τόπος διαχείμασης, όχι όμως ως περιοχή αναπαραγωγής.

Στο εσωτερικό της κατασκευάστηκαν δυο τεχνητές νησίδες που μπορεί να προσελκύσουν αναπαραγόμενα είδη. Η ΔΕΗ έχει κατασκευάσει διαδρόμους προσέγγισης σκαφών και προβλήτες για αναψυχή και ερασιτεχνικό ψάρεμα. Δεν υπάρχει πρόσβαση από αυτοκίνητο παρά μόνο για πεζούς και ποδήλατα.

Προσοχή: Ήδη πολλοί ενδιαφέρθηκαν για την «αξιοποίηση» των νησίδων για εκκλησιάκι όπου θα γίνονται γάμοι και βαπτίσεις καθώς και κέντρα διασκέδασης. Φυσικά η ΔΕΗ δεν το συζητά.

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα του έργου είναι ότι διασφαλίζει μία ελάχιστη παροχή 4,5 m³/sec νερού στο ποτάμι, πράγμα που μέχρι τώρα δεν γινότανε και τους καλοκαιρινούς μήνες το ποτάμι στεγνώνει.

Το μεγάλο πρόβλημα παραμένει ο τεράστιος σκουπιδότοπος της Βέροιας λίγα μέτρα από το φράγμα της λίμνης μέσα στην κοίτη του Αλιάκμονα.

Πρέπει να προσεχθούν:

- Επιχωμάτωση τουλάχιστον των εξωτερικών πρανών για φύτευση τους με δένδρα της περιοχής.
- Έλεγχος για αποφυγή ρυπογόνων χρήσεων, όπως το πλύσιμο οχημάτων και σκαφών αναψυχής.
- Σκουπίδια
- Απομάκρυνση σκουπιδότοπου Βέροιας.
- Διευθέτηση περιβάλλοντος χώρου με απομάκρυνση υπολειμμάτων εργοταξίου και φύτευση της περιοχής.

Φώτης Αργυρίου
IBA Caretaker Δέλτα Αξιού, Λουδιά, Αλιάκμονα

Απειλές

Προσπάθεια οικοπεδοποίησης του έλους Αγ. Μάμα (IBA GR034) Χαλκιδικής

Το έλος του Αγίου Μάμα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εναπομείναντες υγροτόπους της Χαλκιδικής. Έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) με κωδικό GR 1270004, είναι ενταγμένος στο Δίκτυο NATURA 2000 περιοχής και αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) με κωδικό GR034. Ορισμένα από τα πουλιά που αναπαράγονται σε πολύ καλούς πληθυσμούς στον υγρότοπο είναι ο Καλαμοκανάς (*Himantopus himantopus*), η Βαρβάρα (*Tadorna tadorna*), το Νεροχελίδονο (*Glareola pratincola*), το ποταμογλάρονο (*Sterna hirundo*), ο Κοκκίνοσκελής (*Tringa totanus*) και προσφάτως καταγράφηκε αναπαραγωγή της Πετροτουρλίδας (*Burhinus oedipnemus*).

Εδώ και χρόνια όμως οι κάτοικοι του Αγίου Μάμα Χαλκιδικής διεκδικούσαν από το ελληνικό δημόσιο παραθαλάσσια έκταση νοτιοδυτικά του Δημοτικού Διαμερίσματος του Αγίου Μάμα. Οι κάτοικοι επικαλούνταν ότι απέκτησαν την έκταση από τους Αλέξανδρος και Μιχαήλ Μπέης.

Έπειτα από εισήγηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, βγήκε απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και κατόπιν του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας με τις οποίες έκταση 4.246,306 στρεμμάτων περνάει στην ιδιοκτησία των κατοίκων του χωριού (Σύλλογος Ιδιοκτητών Οικοπέδων και Συνιδιοκτητών Περιοχής «Τσαϊρίου» Αγίου Μάμαντος, Δημοτικό Διαμέρισμα Αγίου Μάμα, Αναγκαστικό Συνεταιρισμό Αγίου Μάμαντος και Σύλλογος «Μέγας Αλέξανδρος» του Αγίου Μάμαντος). Η έκταση αυτή ανήκει στο σύνολό της στην χαρακτηρισμένη ως ΖΕΠ περιοχή του Αγίου Μάμα.

Με το που βγήκε η απόφαση και χωρίς να προηγηθεί οιαδήποτε μελέτη μηχανήματα δημιούργησαν δρόμους καταστρέφοντας βλάστηση οικοτόπων που αποτελούν προτεραιότητα για προστασία από την ΕΕ, ενώ αρκετά από τα οικοπέδα, συνολικά πάνω από 20, βρίσκονται μέσα στο τμήμα του υγροτόπου που πλημμυρίζει με νερό.

Επιπτώσεις από το έργο.

A) Αμεσες (έχουν ήδη συντελεστεί)

- Καταστροφή βλάστησης οικοτόπων προτεραιότητας.
- Καταστροφή ενδιαιτημάτων πανίδας.
- Καταστροφή φωλεών εδαφόβιων πουλιών.
- Όχληση.

B) Μεσοπρόθεσμες (θα συμβούν κατά την κυρίως κατασκευή του έργου στην περίπτωση που τελικά υλοποιηθεί)

- Καταστροφή πολύ μεγάλου τμήματος ή συνόλου οικοτόπων προτεραιότητας.
- Μπάζωμα και περιορισμός της έκτασης της πλημμυρισμένης με νερό επιφάνειας.
- Αισθητική αλλοίωση και υποβάθμιση του τοπίου.

- Όχληση.

Γ) Μακροπρόθεσμες (έπειτα από την ολοκλήρωση του έργου)

- Περαιτέρω υποβάθμιση του υγροτόπου (σκουπίδια και ρύποι).
- Περαιτέρω συρρίκνωση του υγροτόπου μια και θα ενταθούν οι πιέσεις για μπάζωμα και καλλιέργεια ή κτίσιμο εκτάσεων σε τμήματα του υγροτόπου που πλημμυρίζουν ή όχι (καλαμώνες κ.λπ.).
- Θα ασκηθούν πιέσεις για πλήρη αποξήρανσή του και ενδεχομένως να δοθεί η ευκαιρία να δημιουργηθεί στη θέση του αεροδρόμιο για πτήσεις charter που τόσα χρόνια ζητάνε οι ξενοδοχοί της Χαλκιδικής, προκειμένου να διευκολυνθεί ο τουρισμός της Χαλκιδικής. Το έλος του Αγίου Μάμα αποτελούσε πάντα μία από τις προτεινόμενες για το σκοπό αυτό περιοχές.

Η ΕΟΕ αντέδρασε άμεσα στέλνοντας επιστολές σε όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες και τους εμπλεκόμενους φορείς ενημερώνοντας για τις εξελίξεις και ζητώντας να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση αυτού του σημαντικού υγροτόπου.

Σταύρος Καλπάκης
IBA Caretaker Έλους Αγ. Μάμα

Καταγγελίες

Πρόσφατες παρεμβάσεις της ΕΟΕ σε IBA μετά από καταγγελίες caretaker και μελών

Καλοχώρι (IBA GR029) - Εκτεταμένη επιχωμάτωση υγροτοπικών εκτάσεων στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης (31/08/2007)

Συγκεκριμένα, νοτιοδυτικά του οικισμού του Καλοχωρίου, στην περιοχή ανάμεσα στην οδό Τσαλικόβου και το ανατολικό ανάχωμα του Γαλλικού ποταμού, όπου και υπάρχει ένα μεγάλο υγρολίβαδο δεκάδων στρεμμάτων, βρισκόταν σε εξέλιξη επιχείρηση μπαζώματος και μάλιστα σε δύο διαμετρικά αντίθετα σημεία.

Η συγκεκριμένη περιοχή προστατεύεται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, καθώς έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας. Επιπλέον, περιλαμβάνεται στη Β' ζώνη προστασίας (περιοχή προστασίας της φύσης) του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση

Μπροστά στην ένταση της παράνομης επιχωμάτωσης (σε λίγες ώρες παρακολούθησης εθεάθησαν 13 φορτηγά να ξεφορτώνουν μπάζα), τα μέλη της ΕΟΕ ειδοποίησαν τις αστυνομικές αρχές, ώστε να σταματήσει άμεσα η παράνομη δραστηριότητα. Τότε αποκαλύφθηκε ότι μια παράνομη επιχείρηση είχε στηθεί, με την ανοχή και την ενθάρρυνση παραγόντων του Δήμου Εχεδώρου.

Τα μέλη της ΕΟΕ κατέθεσαν μήνυση κατά παντός υπευθύνου για παράβαση, τόσο της περιβαλλοντικής, όσο και της πολεοδομικής νομοθεσίας και η υπόθεση έλαβε πλέον το δρόμο της δικαιοσύνης, ενώ οι παράνομες επιχωματώσεις σταμάτησαν.

Επιπλέον, αποστείλαμε επιστολή σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες ζητώντας την επιβολή διοικητικών κυρώσεων αλλά και την αποκατάσταση του υγροτόπου.

Αμβρακικός - Λιμνοθάλασσα Λογαρούς (IBA GR081) - Φωταγώγηση & διάνοιξη δρόμων (11/9/2007)

Καταγγελία για κατασκευή δρόμου και φωταγώγηση εντός περιοχής ΖΕΠ και Ramsar. Ξεκινήσαμε δεύτερο γύρο κινητοποίησης, ως συνέχεια των προσπαθειών που είχε κάνει η οργάνωση «Ενεργοί Πολίτες Περιοχής Αμβρακικού» οι οποίοι και μας ενημέρωσαν για τα έργα. Αρχικώς είχαν γίνει συστάσεις

από την πολεοδομία Αρτας για την απομάκρυνση των εν λόγω προβολέων, ενώ στη συνέχεια ξεκίνησε και η διάνοιξη δρόμου. Έκβαση καταγγελίας Λιμνοθάλασσα Λογαρού (από 11/9/2007): Σε συνέχεια των επιστολών μας, το ΥΠΕΧΩΔΕ κοινοποίησε επιστολή του προς Περιφέρεια, Νομαρχία, ΕΥΕΠ, παρακινώντας τους να λάβουν τα μέτρα τους, ανάλογα με τις ευθύνες τους και να ενημερώσουν.

Στενά Κλεισούρας (IBA GR092) - Φωταγώγηση (12/9/2007)

Είχαν ξεκινήσει οι εργασίες φωτισμού στο φαράγγι Κλεισούρας. Στείλαμε επιστολή στις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανόμενων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Περιφέρειας, Νομαρχίας και Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, καθώς το έργο είναι μέσα σε περιοχή NATURA. Συγκεκριμένα η περιοχή αποτελεί μια από τις τελευταίες αποικίες των όρνιων στην Ελλάδα.

Έκβαση καταγγελίας: Μέσα στον Οκτώβρη ενημερωθήκαμε ότι απομακρύνθηκαν οι εγκαταστάσεις φωτισμού στο φαράγγι, μετά από τη δική μας καταγγελία αλλά και διαμαρτυρία άλλων τοπικών περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Χειμαδίτιδα (GR 046) - Παράνομος δρόμος (12/9/2007 & 11/6/2007)

Αρχικά στείλαμε επιστολή σχετικά με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τη βελτίωση - ασφαλτόστρωση δρόμου στη λίμνη Χειμαδίτιδα (έργο που έχει ήδη ξεκινήσει) η οποία αποτελεί ΖΕΠ και ΤΚΣ. Παραλήπτες ήταν το ΥΠΕΧΩΔΕ, η Περιφέρεια και η Νομαρχία. Η απάντηση του ΥΠΕΧΩΔΕ επιβεβαιώνει ότι η περιοχή είναι προστατευόμενη και η διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου δεν επιτρέπεται. Σε δεύτερη φάση, συνεργαζόμενοι στενά με τον Χ. Τσαϊτουρίδη (νομικός), στείλαμε επιστολή για την παραβίαση νομοθετικών διατάξεων στη διαδικασία έγκρισης του εν λόγω έργου, με άμεσο παραλήπτη την Περιφέρεια, και κοινοποίηση στο ΥΠΕΧΩΔΕ και τη Νομαρχία.

Έκβαση καταγγελίας Χειμαδίτιδα (12/9/2007)

Η Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας με επιστολή της δέχεται να προβεί σε μικρές διορθώσεις του έργου, έτσι ώστε να αρθούν οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις από το έργο. Ο Δ. Μπούσμπουρας βρίσκεται σε συνεννόηση μαζί τους για να αποφασίσουν από κοινού και με το ΥΠΕΧΩΔΕ για αυτές τις παρεμβάσεις, ενώ ο Δήμος - που φαίνεται υπεύθυνος για το έργο, δεν έχει προχωρήσει σε ασφαλτόστρωση του δρόμου

Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας (IBA GR119) 20/9/2007 - Κίνδυνος εθελοντών από λαθροκυνηγούς

Κινδυνεύσανε εθελοντές του προγράμματος της ΕΟΕ στη Γιάλοβα, Πύλου, όταν κατά την πρωινή τους παρακολούθηση μέσα στη περιοχή του βάλτου (εντός Καταφύγιο Αγρίας Ζωής), εισήλθαν παράνομοι κυνηγοί, και χωρίς να έχουν αντιληφθεί την παρουσία των εθελοντών έστρεψαν τις καραμπίνες προς την μεριά τους, καθώς εκεί βρισκόντουσαν μαζεμένα τα περισσότερα πουλιά. Οι εθελοντές τρομοκρατημένοι ξεπρόβαλαν από την κρυψώνα τους για να ειδοποιήσουν τους κυνηγούς, οι οποίοι ξαφνιάστηκαν και τράπηκαν σε φυγή. Η ΕΟΕ έστειλε άμεσα επιστολή προς το Δασαρχείο Καλαμάτας, Δασονομείο Πύλου, Κυνηγετικό Σύλλογο Πύλου και αστυνομικό Τμήμα Πύλου,

ζητώντας την άμεση λήψη μέτρων. Οι αρχές αλλά και ο Κυνηγετικός Σύλλογος θορυβήθηκαν αρκετά, εντείνανε τις περιπολίες στη περιοχή αλλά κυρίως έπεσε... «σύρμα» μεταξύ κυνηγών και από τότε δεν έχει πέσει ντουφεκιά!

Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας (IBA GR119) 22/10/2007 - Καταπολέμηση κουνουπιών

Μετά από καταγγελία των υπευθύνων του προγράμματος στη Γιάλοβα, διαπιστώθηκε ότι η μέθοδος καταπολέμησης και το χημικό σκεύασμα που χρησιμοποιούσε το συνεργείο καταπολέμησης κουνουπιών δεν συμβάδιζε με τις οικολογικά αποδεκτές προδιαγραφές. Συγκεκριμένα, η μέθοδος της προνυμφοκτονίας, γίνεται με ψεκασμό στις εστίες νερού όπου υπάρχουν προνύμφες κουνουπιών, και είναι η μόνη συμβατή με το περιβάλλον. Αντιθέτως, το συνεργείο καταπολέμησης ψέκαζε τους θάμνους και την παράκτια βλάστηση, σε μία περιοχή μάλιστα που ζει ο Αφρικανικός χαμαιλέοντας και ο οποίος

τρέφεται με... έντομα! Το δε σκεύασμα που χρησιμοποιούσαν είναι το ABATE το οποίο έχει απαγορευτεί από την Ε.Ε, γιατί διαθέτει την ουσία temephos, αλλά το ελληνικό Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, παραβιάζοντας την ευρωπαϊκή απόφαση δίνει άδεια χρήσης του έως το 2009!

Η ΕΟΕ μετά από επιστολή προς την Αναπτυξιακή Εταιρεία Μεσσηνίας, με έκκληση έλαβε απάντηση πως και η μέθοδος αλλά και τα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται είναι ακριβώς αυτά που προτείνουμε, και μάλιστα ακόμα καλύτερα! Η ειρωνεία είναι ότι η Αναπτυξιακή έχει αναλάβει το πρόγραμμα καταπολέμησης και η ίδια δεν έχει ιδέα ότι το συνεργείο που έχει προσλάβει ούτε αυτή την μέθοδο εφαρμόζει ούτε αυτά τα χημικά χρησιμοποιεί, τα λεφτά όμως τα παίρνει κανονικά...

Σε δεύτερη επιστολή μας ενημερώνουμε την Αναπτυξιακή για την πρακτική που ακολουθεί το συμβεβλημένο συνεργείο και ζητάμε άμεσο έλεγχο, επιβολή κυρώσεων και ΜΠΕ, καθώς η δράση εξελίσσεται μέσα σε περιοχή NATURA 2000. Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος...

Λιμνοθάλασσα Επανωμής (IBA GR031) 06/11/2007 - Εσκεμμένη καύση σε παράνομη χωματερή

Συγκεκριμένα, παράπλευρα του κάμπινγκ του ΕΟΤ, βρισκόταν σε εξέλιξη επιχείρηση αποτέφρωσης μεγάλου σωρού σκουπιδιών και μπαζών, χωρίς κανένα μέτρο πυρασφάλειας και από ανειδίκευτο προσωπικό. Σύμφωνα με καταγγελίες, η επιχείρηση διενεργούνταν από συνεργείο του Δήμου.

Τα μέλη της Ε.Ο.Ε. ειδοποίησαν το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης και την Πυροσβεστική Υπηρεσία που κινητοποιήθηκαν άμεσα. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία διέταξε να διακοπεί η καύση και υποχρέωσε το Δήμο να συμμετέχει στη διαδικασία.

Συνεχή ενημέρωση για τις παρεμβάσεις της ΕΟΕ μπορείτε να βρείτε στη σελίδα <http://www.ornithologiki.gr/gr/politiki/index.php>

Για περισσότερες πληροφορίες,
Κατερίνα Περράκη kperraki@ornithologiki.gr

Νέα της ΕΟΕ

Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις 2008

Σύντομα θα ανακοινωθεί το πρόγραμμα των Μεσοχειμωνιάτικων καταμετρήσεων υδρόβιων πουλιών σε όλη την Ελλάδα. Προσπαθήστε να συμμετέχετε, αποτελεί μοναδική εμπειρία και ευκαιρία να βγείτε στους σημαντικότερους υγροτόπους της χώρας μας με τους πιο έμπειρους орνιθολόγους. Οι κεντρικές ημερομηνίες καταμέτρησης είναι το ΣΚ 11-13 Ιανουαρίου. Τον συντονισμό θα τον έχει το γραφείο της Αθήνας για Αττική, Πελοπόννησο, Δυτική Ελλάδα και νησιά, ενώ το γραφείο Θεσσαλονίκης για Βόρεια Ελλάδα, Μακεδονία, Θράκη, Θεσσαλία. Σημειώστε λοιπόν την ημερομηνία στο ημερολόγιό σας και επικοινωνήστε με τα δύο γραφεία ανάλογα για να δηλώσετε συμμετοχή.

Δείτε το πρόγραμμα για να γνωρίζετε σε ποιες περιοχές γίνονται οι καταμετρήσεις και ποιοι συμμετέχουν: [Περιοχές - ονόματα - 2008](#)

Ημερίδα για την προστασία του Υμηττού

Τη Κυριακή 2/12 πραγματοποιήθηκε η ημερίδα «Από ποιους κινδυνεύει ο Υμηττός» που διοργανώθηκε από τη Διαδημοτική Συντονιστική Επιτροπή για τη διάσωση του Υμηττού. Παρόντες ήταν εκπρόσωποι από τους Δήμους που συνορεύουν με τον Υμηττό, ο Δασάρχης Πεντέλης, καθώς και πλήθος ευαισθητοποιημένων πολιτών. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία εκπροσωπήθηκε από τον γράφοντα, με slideshow για τα πουλιά του Υμηττού και τις απειλές που δέχονται. Σε γενικές γραμμές ήταν μια πολύ

επιτυχημένη ημερίδα καθώς απασχόλησε τα ΜΜΕ και έφερε ξανά στην επικαιρότητα τις καταστροφικές παρεμβάσεις που ετοιμάζει το ΥΠΕΧΩΔΕ με τη διάνοιξη της σήραγγας Υμηττού και την επέκταση της Αττικής Οδού αλλά και το πρόβλημα της έλλειψης κτηματολογίου και δασολογίου στη χώρα μας. Οι εξελίξεις προβλέπονται πολύ σημαντικές...

*Λευτέρης Σταύρακας
IBA Caretaker Υμηττού*

25 χρόνια ΕΟΕ

Με αφορμή τη συμπλήρωση 25 χρόνων αδιάλειπτης δράσης για την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους στη χώρα μας, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία διοργάνωσε εορταστική εκδήλωση στην Αθήνα την Τρίτη, 20 Νοεμβρίου στο χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου του University of Indianapolis. Περισσότερα από 200 άτομα, μέλη, φίλοι και συνεργάτες, προσήλθαν για να γιορτάσουν τα 25α γενέθλια της οργάνωσης, η οποία περιλάμβανε πλούσιο πρόγραμμα με έκθεση φωτογραφίας και προγραμμάτων της Ε.Ο.Ε., προβολή του νέου βίντεο με τις δράσεις της και μουσική εκδήλωση.

Το κλίμα ήταν ευχάριστο και άνετο καθώς δόθηκε η ευκαιρία αλληλογνωριμίας των μελών, δημιουργικών συζητήσεων για τα θέματα του περιβάλλοντος και τις τρέχουσες δράσεις της ΕΟΕ τα μελλοντικά σχέδια αλλά και τις αναμνήσεις από τους παλιότερους που εξακολουθούν να παραμένουν ενεργοί 25 χρόνια μετά.

Γενέθλια με ακόμη περισσότερες επιτυχίες και συνεχή επαγρύπνηση για την προστασία του περιβάλλοντος ευχήθηκαν στην Ε.Ο.Ε. ο Δρ. L. Hoffmann, από τους πρωτοπόρους στην εξερεύνηση και προστασία της ελληνικής φύσης, ο κ. Τ. Λεβέντης, Πρόεδρος του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη, η Δρ. Κ. Παπάζογλου, Διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Τμήματος της παγκόσμιας ομοσπονδίας BirdLife International, ο Δρ. N. Schaffer, Υπεύθυνος του Ευρωπαϊκού Τμήματος της Royal Society for the Protection of Birds, και ο κ. Γ. Χανδρινός, ιδρυτικό μέλος της Ε.Ο.Ε.

Παρόμοια εκδήλωση σε φιλικό κλίμα έγινε την Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, με ομιλητές τον Σταύρο Υφαντή (Αντιπρόεδρος ΔΣ), την Μαρία Παναγιωτοπούλου, και τον Κυριάκο Οικονομίδη, ενώ στη συνέχεια ο Χρήστος Βλάχος μας μύησε στον κόσμο της φωτογράφισης των πουλιών. Ταυτόχρονα, οργανώθηκε αγώνας παρατήρησης πουλιών στο νομό Θεσσαλονίκης. Όπου παρατηρήθηκαν 129 είδη πουλιών. Νικητές αναδείχθηκαν οι «(Λεο)Παρδαλοτσικλιτάρες» (Κυριάκος Οικονομίδης, Γιώργος Υφαντής, Σέβη Λιούζα, Τάσος Μπούνας και Αλέξης Οικονομίδης) με 93 είδη

*Ξενοφών Κάππας
Διευθυντής ΕΟΕ*

Ημερολόγιο αναφορών

Με βάση τις εποχές παρακολούθησης ειδών, οι ημερομηνίες κατάθεσης των αναφορών, Ημερολόγια επίσκεψης από τους πρωτοετής και Ετήσια αναφορά από τους δευτεροετής και άνω, είναι οι παρακάτω:

Ημερολόγια επίσκεψης

15 Φεβρουαρίου
15 Ιουνίου
15 Οκτωβρίου

Ετήσια αναφορά

15 Δεκεμβρίου